

ПОЛТАВСЬКИЙ УНІВЕРСИТЕТ ЕКОНОМІКИ І ТОРГІВЛІ

Навчально-науковий інститут денної освіти
Кафедра туристичного та готельного бізнесу

СИЛАБУС

навчальної дисципліни

«Рекреалогія та курортологія»

на 2023-2024 навчальний рік

Курс та семестр вивчення	1 курс, 1 семестр
Освітня програма/спеціалізація	«Туризм»
Спеціальність	242 Туризм
Галузь знань	24 Сфера обслуговування
Ступінь вищої освіти	магістр

ПІБ НПП, який веде дану дисципліну,
науковий ступінь і вчене звання,
посада

Карпенко Ніна Миколаївна

доцент

доцент кафедри туристичного та готельного бізнесу

Контактний телефон	+38-050-198-0808
Електронна адреса	karpenko_1nm@ukr.net
Розклад навчальних занять	http://schedule.puet.edu.ua/
Консультації	очна http://www.tourism.puet.edu.ua/stud.php он-лайн: електронною поштою, пн-пт з 10.00-17.00
Сторінка дистанційного курсу	https://el.puet.edu.ua/

Опис навчальної дисципліни

Мета вивчення навчальної дисципліни	Формування цілісного уявлення про рекреацію як специфічну сферу соціально-економічної діяльності, що спрямована на відновлення здоров'я людини, її фізичний і духовний розвиток та про курорти, як ресурсну базу розвитку лікувально-оздоровчого туризму й санаторно-курортного обслуговування, що є важливим сегментом рекреаційних комплексів у багатьох країнах світу. Отримання комплексу науково-прикладних знань з оцінювання рекреаційного потенціалу території, її курортних чинників й забезпечення ефективного функціонування санаторно-курортних й інших підприємств сфери туризму та рекреації.
Тривалість	4 кредити ЄКТС/120 годин (лекції 16 год., практичні заняття 32 год., самостійна робота 72 год.)
Форми та методи навчання	Лекції та практичні заняття в аудиторії, самостійна робота поза розкладом
Система поточного та підсумкового контролю	Поточний контроль: відвідування занять; захист домашнього завдання; обговорення матеріалу занять; виконання навчальних завдань; доповіді з рефератами та їх обговорення; поточна модульна робота Підсумковий контроль: екзамен
Базові знання	Наявність знань з географії туризму та рекреації
Мова викладання	Українська

**Перелік компетентностей, які забезпечує дана навчальна дисципліна,
програмні результати навчання**

Програмні результати навчання	Компетентності, якими повинен оволодіти здобувач
<ul style="list-style-type: none"> РН2. Спеціалізовані уміння/навички розв'язання проблем, необхідні для проведення досліджень та/або провадження інноваційної діяльності з метою розвитку нових знань та процедур у сфері туризму і рекреації; РН7. Організувати співпрацю зі стейкхолдерами, 	<ul style="list-style-type: none"> ЗК1. Здатність до організації, планування, прогнозування результатів діяльності; ЗК2. Здатність вести професійну діяльність у міжнародному та вітчизняному середовищі; ЗК5. Здатність оцінювати та забезпечувати якість

Програмні результати навчання	Компетентності, якими повинен оволодіти здобувач
<p>формувати механізми взаємодії суб'єктів туристичного ринку з урахуванням аспектів соціальної та етичної відповідальності;</p> <ul style="list-style-type: none"> • РН8. Управляти процесами в суб'єктах індустрії туризму та рекреації на різних ієрархічних рівнях, які є складними, непередбачуваними і потребують нових стратегічних підходів; • РН9. Розробляти та реалізовувати проекти у сфері туризму та рекреації на засадах економічної, соціальної і екологічної ефективності; • РН12. Аналізувати, формулювати і реалізовувати національну та регіональну туристичну політику, вдосконалювати механізми управління туристичними DESTINATIONAMI на національному, регіональному та локальному рівнях. 	<p>виконуваних робіт;</p> <ul style="list-style-type: none"> • ЗК6. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу; • ЗК7. Здатність виявляти, ставити та вирішувати проблеми; • СК2. Здатність планувати і виконувати наукові та/або прикладні дослідження у сфері туризму та рекреації; • СК3. Здатність до управління туристичним процесом у публічному секторі, в туристичній DESTINATIONI, туристичному підприємстві на різних ієрархічних рівнях; • СК4. Здатність організовувати діяльність та співпрацю суб'єктів регіонального, національного та міжнародного туристичних ринків на засадах сталого розвитку з урахуванням світового досвіду; • СК5. Здатність оперувати інструментами збору, обробки інформації, аналізувати та управляти туристичною інформацією; • СК6. Здатність до аналізу, прогнозування, планування бізнес-процесів та геопросторового планування у сфері туризму та рекреації; • СК7. Здатність розробляти та впроваджувати інновації в діяльності суб'єктів туристичного ринку.

Тематичний план навчальної дисципліни

Назва теми	Види робіт	Завдання самостійної роботи у розрізі тем
Модуль 1. Науково-теоретичні основи, практичні аспекти рекреології та курортології		
Тема 1. Теоретико-методологічні засади рекреології та курортології	Відвідування та обговорення матеріалу занять; виконання навчальних завдань; завдання самостійної роботи	Підготувати доповіді/презентації на теми: «Історія розвитку рекреології у світі та в Україні», «Аналітичний огляд сучасних концепцій рекреології», «Історія розвитку курортної справи у світі», «Нормативно-правові засади розвитку рекреаційної діяльності та курортів в Україні», «Нормативно-правове регулювання рекреаційної діяльності та курортів у європейських країнах»
Тема 2. Територіальна рекреаційна система як об'єкт рекреології: структура, типи, функції	Відвідування та обговорення матеріалу занять; виконання навчальних завдань; завдання самостійної роботи	Підготувати доповіді/презентації на теми: «Розвиток понятійно-термінологічного апарату рекреології», «Огляд наукових трактувань зарубіжними та вітчизняними науковцями поняття «територіальна рекреаційна система», «Фактори формування й розвитку та властивості територіальних рекреаційних систем».
Тема 3. Ресурсна основа рекреаційної діяльності. Курортні лікувальні чинники	Відвідування та обговорення матеріалу занять; виконання навчальних завдань; завдання самостійної роботи	Підготувати доповіді/презентації на теми: «Рекреаційні умови та рекреаційні ресурси регіону/або міста (за вибором студента)», «Рекреаційне зонування як засіб регулювання природокористування на природозаповідних територіях (на прикладі конкретного НПП)», «Нормативно-правове регулювання рекреаційного природокористування в Україні/ або іншій країні», «Медико-біологічна оцінка природних ресурсів: сутність, показники, практичне значення», «Курортні фактори на території Полтавської (або іншої) області та їх вплив на розвиток рекреаційно-туристичної діяльності в регіоні».
Тема 4. Основи медичної кліматології	Відвідування та обговорення матеріалу занять; виконання навчальних завдань; завдання самостійної роботи	Підготувати доповіді/презентації на теми: «Територіальна диференціація клімато-лікувальних чинників в Україні», «Просторові особливості клімато-лікувальних чинників у Європі», «Кліматичні курорти

Назва теми	Види робіт	Завдання самостійної роботи у розрізі тем
		Європи: технології, чинники та перспективи розвитку», «Кліматичні курорти України: технології, чинники та перспективи розвитку», «Традиційні та інноваційні методи й технології кліматолікування: світова практика»
Тема 5. Основи бальнеології та бальнеотехніки	Відвідування та обговорення матеріалу занять; виконання навчальних завдань; завдання самостійної роботи	Підготувати доповіді/презентації на теми: «Регіональні особливості потенціалу бальнеологічних ресурсів в Україні», «Сучасні традиційні та інноваційні технології бальнеолікування у світі», «Найбільші бальнеологічні курорти світу: сучасні тенденції їх розвитку».
Тема 6. Основи грязелікування	Відвідування та обговорення матеріалу занять; виконання навчальних завдань; завдання самостійної роботи	Підготувати доповіді/презентації на теми: «Регіональні особливості грязересурсного потенціалу в Україні», «Сучасні традиційні та інноваційні технології грязелікування у світі»
Тема 7. Термотерапія та інші лікувальні курортні чинники у санаторно-курортній практиці	Відвідування та обговорення матеріалу занять; виконання навчальних завдань; завдання самостійної роботи	Підготувати доповіді/презентації на теми: «Сучасні передові технології термотерапії: світовий та вітчизняний досвід», «Різновиди лазень та їх механізм оздоровчого впливу на людину», «Сучасні технології апітерапії: вітчизняний та світовий досвід», «Нетрадиційні лікувально-оздоровчі практики у країнах Східної Азії», «Нетрадиційні лікувально-оздоровчі практики у країнах Південно-Східної Азії», «Нетрадиційні лікувально-оздоровчі практики у країнах Південної Азії», «Оздоровчі методи нетрадиційної медицини на європейських СПА-курортах»
Тема 8. Фізіотерапевтичні технології, рухова діяльність та лікувальний масаж у санаторно-курортному лікуванні	Відвідування та обговорення матеріалу занять; виконання навчальних завдань; завдання самостійної роботи; поточна модульна робота	Підготувати доповіді/презентації на теми: «Штучні фізичні лікувальні фактори: світовий та вітчизняний досвід використання у курортній лікувально-оздоровчій практиці», «Рухова активність в умовах курорту», «Ландшафт як важливий чинник в санаторно-курортному лікуванні».
Модуль 2. Організаційно-економічні засади курортної справи		
Тема 9. Специфіка організації санаторно-курортного лікування	Відвідування та обговорення матеріалу занять; виконання навчальних завдань; завдання самостійної роботи	Підготувати доповіді/презентації на теми: «Функціонально-організаційна структура санаторно-курортних закладів», «Нормативно-правове забезпечення санаторно-курортного лікування в Україні», «Анімаційний сервіс в санаторно-курортних закладах»
Тема 10. Управління санаторно-курортними закладами	Відвідування та обговорення матеріалу занять; виконання навчальних завдань; завдання самостійної роботи	Підготувати доповіді/презентації на теми: «Управління якістю діяльності санаторно-курортного закладу». «Сучасні технології управління санаторно-курортною діяльністю: передовий світовий досвід», «Кадрова компонента закладів санаторно-курортного типу: структура, вимоги до кваліфікації, система підготовки та перепідготовки», «Сучасні управлінські методи та підходи в забезпеченні конкурентоспроможності санаторно-курортних закладів»
Тема 11. Охорона курортних ресурсів від виснаження та забруднення	Відвідування та обговорення матеріалу занять; виконання навчальних завдань; завдання самостійної роботи	Підготувати доповіді/презентації на теми: «Чинники виснаження курортних ресурсів», «Охорона курортних ресурсів: кращі світові практики», «Система охорони курортних ресурсів в Україні»
Тема 12. Санаторно-курортне господарство України	Відвідування та обговорення матеріалу занять; виконання навчальних завдань; завдання самостійної роботи; поточна модульна робота	Підготувати доповіді/презентації на теми: «Курортно-рекреаційна система Карпатського рекреаційного регіону: фактори формування, структура, сучасний стан та проблеми розвитку», «Курортно-рекреаційна система Азово-Чорноморського рекреаційного регіону:

Назва теми	Види робіт	Завдання самостійної роботи у розрізі тем
		фактори формування, структура, сучасний стан та проблеми розвитку», «Курортно-рекреаційна система Дніпровсько-Дністровського рекреаційного регіону: фактори формування, структура, сучасний стан та проблеми розвитку», «Розвиток санаторно-курортного господарства в адміністративній області» (область обирається студентом довільно)

Інформаційні джерела

1. Аріон О. В. Рекреаційна географія: парадигми та вектори розвитку: навчально-методичний посібник до спецкурсу для студентів освітнього рівню «магістр» спеціальності 106 - Географія (електронне видання) / О. В. Аріон. – Київ : КНУ імені Тараса Шевченка, 2023. – 93 с.
2. Ведмідь Н. І. Курортний туроперейтинг: опорний конспект лекцій / Н. І. Ведмідь, Г. І. Михайліченко. – Київ : КНТЕУ, 2016. – 202 с.
3. Величко В. В. Організація рекреаційних послуг: навч. посібник / В. В. Величко; Харк. нац. ун-т міськ. госп-ва ім. О. М. Бекетова. – Харків : ХНУМГ ім. О. М. Бекетова, 2013. – 202 с.
4. Віндюк А. В. Рекреалогія та курортна справа: Навчальний посібник для студентів спеціальностей «Готельно-ресторанна справа», «Туризм». / А. В. Віндюк, Д. Д. Гурова, О. М. Корнієнко. – Запоріжжя : НУ «Запорізька політехніка», 2022. – 268 с.
5. Гайдай С. В. Основи раціонального рекреаційного природокористування: навчальний посібник / С. В. Гайдай. – Київ : КНУ імені Тараса Шевченка: 2020. – 128 с.
6. Гуменюк В. В. Державне регулювання курортно-рекреаційної сфери : монографія / В. В. Гуменюк. – Київ : Київ. нац. торг.-екон. ун-т, 2016. – 372 с.
7. Заваріка Г. М. Курортна справа: навчальний посібник / Г. М. Заваріка. – Київ : Центр учбової літератури, 2015. – 264 с.
8. Кравець О. М. Курортологія : підручник / О. М. Кравець, А. А. Рябев ; Харків. нац. ун-т міськ. госп-ва ім. О. М. Бекетова. – Харків : ХНУМГ ім. О. М. Бекетова, 2017. – 167 с.
9. Курортологія та курорти України : навч. посіб. для самостійної роботи студентів VI курсу медичних факультетів при підготовці до практичних занять з навчальної дисципліни «Медична реабілітація» / уклад. С. М. Малахова, О. О. Черепок, Н. Г. Волох. – Запоріжжя : ЗДМУ, 2019. – 105 с.
10. Кушнірук Ю. С. Рекреалогія: навч. посібник / Ю. С. Кушнірук. – Рівне : НУВГП, 2015. – 148 с.
11. Мальська М. П. Медичний і оздоровчий туризм (міжнародні і національні аспекти). Навч. посіб. / М. П. Мальська, О. Ю. Бордун, Н. В. Антонюк– Київ: Каравелла, 2022. – 234 с.
12. Мальська М. Туристично-ресурсний потенціал території : підручник. / М. Мальська, Н. – Київ : Видавець ФОП Піча Ю. В., 2022. – 534 с.
13. Мальська М. П. Міжнародний курортний спа-менеджмент : навч. посіб. / М. П. Мальська, Л. А. Малюга, Ю. О. Масюк. – Київ: Видавець Піча Ю. В., 2022. – 276 с.
14. Монастирський В. Р. Природні ресурси і рекреаційні комплекси світу : навч. посібник / В. Р. Монастирський // ННВК «АТБ». – Львів, 2022. – 200 с.
15. Основи рекреалогії (економіко-екологічний та маркетинговий аспект) : навч. посіб. / І. О. Гродзинська, С. Г. Нездоймінов, О. В. Гусева, А. В. Замкова. – Київ : Центр учбової літератури, 2014. – 264 с.
16. Писаревський І. М. Конспект лекцій з дисципліни «Рекреалогія» для студентів 2 курсу всіх форм навчання / І. М. Писаревський, А. А. Рябев, О. І. Угоднікова; Харків. нац. ун-т міськ. госп-ва ім. О. М. Бекетова. – Харків : ХНУМГ ім. О. М. Бекетова, 2017. – 93 с.
17. Полчанінова І. Л. Рекреаційні комплекси світу : навч. посібник / І. Л. Полчанінова, М. М. Покоłodна ; Харків. нац. ун-т міськ. госп-ва ім. О. М. Бекетова. – Харків : ХНУМГ ім. О. М. Бекетова, 2018. – 107 с.
18. Скрипник Н. Я. Рекреаційна географія : навч. посібник / Н. Я. Скрипник, А. М. Сердюк. - Київ : Центр учбової літератури, 2013. – 296 с.

Програмне забезпечення навчальної дисципліни

- Пакет програмних продуктів Microsoft Office.

Політика вивчення навчальної дисципліни та оцінювання

- Політика оцінювання здобувачів вищої освіти.
Оцінювання знань здобувачів з навчальної дисципліни здійснюється під час поточного (під час проведення практичних занять, виконання завдань) та модульного контролю (тестування). Підсумкова оцінка за вивчення навчальної дисципліни розраховується через поточне оцінювання сформованості компетентностей та досягнення програмних результатів. Передбачено нарахування додаткових балів (не більше 30) за навчальну та науково дослідну

роботу. Політика заохочення здобувачів вищої освіти до отримання додаткових балів окреслена у робочих програмах навчальних дисциплін. Критерії оцінювання видів навчальної діяльності (робіт) доводяться до відома здобувачів на початку вивчення освітньої компоненти та не можуть змінюватися упродовж вивчення даної освітньої компоненти. Положення про організацію освітнього процесу <https://puet.edu.ua/wp-content/uploads/2023/06/polozhennya-pro-organizacziyu-osvitnogo-proczesu.pdf>

Положення про порядок та критерії оцінювання знань, вмінь та навичок здобувачів вищої освіти https://puet.edu.ua/wp-content/uploads/2023/07/polozh_por_kryt_ocinyuvannya.pdf

Порядок ліквідації здобувачами вищої освіти академічної заборгованості <https://puet.edu.ua/wp-content/uploads/2023/07/poryadok-likvidacziyi-zdobuvachamy-vyshhoi-osvity-akademichnoi-zaborgovanosti.pdf>

Положення про повторне навчання https://puet.edu.ua/wp-content/uploads/2023/07/polozh_pro-povt-navch.pdf

- **Політика щодо відвідування.** Відвідування занять є обов'язковим компонентом. За об'єктивних причин (наприклад, хвороба, працевлаштування, стажування, індивідуальний графік) навчання може відбуватись в он-лайн формі (Moodle) за погодженням із провідним викладачем.
- **Політика щодо академічної доброчесності.** списування під час виконання поточних модульних робіт та тестування заборонено (в т. ч. із використанням мобільних девайсів). Мобільні пристрої дозволяється використовувати лише під час он-лайн тестування та підготовки практичних завдань в процесі заняття.
Кодекс честі студента https://puet.edu.ua/wp-content/uploads/2023/07/kodeks_chesti_studenta.pdf
Положення про академічну доброчесність https://puet.edu.ua/wp-content/uploads/2023/07/polozh_akadem_dobrocheshnist.pdf
Положення про запобігання випадків академічного плагіату <https://puet.edu.ua/wp-content/uploads/2023/07/polozhennya-pro-zapobigannavyvpadkam-akademichnogo-plagiatu.pdf>
- **Політика визнання результатів навчання** визначена такими документами:
Положення про порядок перезарахування результатів навчання, здобутих в іноземних та вітчизняних закладах освіти https://puet.edu.ua/wp-content/uploads/2023/07/polozh_por_perezarah_rez_zvo.pdf
Положення про академічну мобільність здобувачів вищої освіти https://puet.edu.ua/wp-content/uploads/2023/07/polozha_pro_akademichnu_mobilnist.pdf
Положення про порядок визнання результатів навчання здобутих шляхом неформальної та/або інформальної освіти <https://puet.edu.ua/wp-content/uploads/2023/07/polozhennya-pro-poryadok-vyznannya-rezultativ-navchannya-zdobutyh-hlyahom-neformalnoi-ta-abo-informalnoi-osvity.pdf>
Інфографіка (розділ Освіта/Організація освітнього процесу/Неформальна освіта) <https://puet.edu.ua/neformalna-osvita/>
- **Політика вирішення конфліктних ситуацій:**
Положення про правила вирішення конфліктних ситуацій <https://puet.edu.ua/wp-content/uploads/2023/07/polozhennya-pro-pravyla-vyrishennya-konfliktnyh-sytuacij-u-puet.pdf>
Положення про апеляцію результатів підсумкового контролю у формі екзамену https://puet.edu.ua/wp-content/uploads/2023/07/polozh_pro-apel_pidsontr.pdf
Уповноважена особа з питань запобігання та виявлення корупції <https://puet.edu.ua/zapobigannya-ta-protidiya-korupcii/>.
- **Політика підтримки учасників освітнього процесу:**
Психологічна служба: <http://puet.edu.ua/psychologichna-pidtrymka-v-puet/> .
Студентський омбудсмен (Уповноважений з прав студентів) ПУЕТ <http://puet.edu.ua/other-divisions/studentskyj-ombudsmen-upovnovazhenyj-z-prav-studentiv-puet/>
Уповноважений з прав корупції <https://puet.edu.ua/zapobigannya-ta-protidiya-korupcii/>
- **Безпека освітнього середовища:**
Інформація про безпечність освітнього середовища ПУЕТ наведена у вкладці «Безпека життєдіяльності» <http://puet.edu.ua/pro-puet/bezpeka-zhyttyvedialnosti/>

Оцінювання

Підсумкова оцінка за вивчення навчальної дисципліни розраховується через поточне оцінювання

Види робіт	Максимальна кількість балів
Модуль 1 (теми 1-8): відвідування та обговорення матеріалу занять (8 балів); виконання навчальних завдань (24 бали); поточна модульна робота 8 балів).	40
Модуль 2 (теми 9-12): відвідування та обговорення матеріалу занять (4 бали); виконання навчальних завдань (12 балів); поточна модульна робота (4 бали).	20
Екзамен	40
Разом	100

Шкала оцінювання здобувачів вищої освіти за результатами вивчення навчальної дисципліни

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка за шкалою ЄКТС	Оцінка за національною шкалою
90-100	A	Відмінно
82-89	B	Дуже добре
74-81	C	Добре
64-73	D	Задовільно
60-63	E	Задовільно достатньо
35-59	FX	Незадовільно з можливістю повторного складання
0-34	F	Незадовільно з обов'язковим повторним вивченням навчальної дисципліни